

Vihtilammin säännöstelyn vaikutustarkkailu Vihtilammissa ja Sääksjärvenssä vuosiyhteenveto 2024

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunta 29.04.2025 § 7
408/11.06.04/2025

Nurmijärven Vedellä on Etelä-Suomen aluehallintoviraston 14.2.2012 myöntämä lupa (ESAVI/428/04.09/2010) käyttää Vihtilammista Sääksjärveen ja Vihtijärveen johtavissa uomissa olevia patoja ja johtaa vettä Vihtilammista Sääksjärveen ja säännöstellä Vihtilammia Kiljavan ja Röykän pohjavedenottamoiden vedenoton turvaamiseksi. Juoksutuksen jatkamista varten haettiin jatkolupaa, josta Etelä-Suomen aluehallintovirasto teki päätöksen (236/2022) 11.8.2022. Luvan mukaan juoksutuksia voidaan jatkaa aikaisempaa vastaavina, mikä edellyttää vaikutusten tarkkailua.

Voimassa olevan luvan määräyksissä Nurmijärven Vesi on velvoitettu selvittämään, aiheutuuko juoksutuksesta merkittävää lisäkuormitusta Sääksjärveen, ja tarkkailemaan säännöstelyn vaikutuksia seuraamalla mm. Sääksjärven ja Vihtilammin vedenkorkeuksia, Sääksjärveen ja Vihtijärveen johdettavan veden virtaamaa sekä Sääksjärven, Vihtilammin ja Sääksojan veden laatua.

Vedenotto ja säännöstely on aloitettu vuonna 1979 ja niiden vaikutuksia on tarkkailtu siitä lähtien. Tarkkailu perustuu Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksymään (päättös: UUDELY/3694/2016, 18.9.2018) tarkkailuohjelmaan.

Vuosi 2024 alkoi Suomessa kylmänä ja lumisena. Lunta oli kaksinkertainen määrä keskimääräiseen verrattuna. Vihtilammin pinta oli vuoden alkupuoliskon hyvällä tasolla. Kevätsäätä sävyttivät takatalvet, mutta huhtikuu päättyi kuitenkin lämpimänä, kun etelästä virtasi 29.4. hyvin lämmintä ilmaa ja toukokuun puolivälissä olivat kesän ensimmäiset hellepäivät. Jäät olivat tällöin jo lähteneet järvistä.

Kesäkausi oli Suomessa erittäin lämmin: poikkeama keskiarvoon oli 1–4 astetta. Sademäärä maan eteläosassa jäi keskiarvon alle. Euroopassa kesä oli Copernicus-ilmastopalvelun mukaan tilastojen toiseksi lämpimin. Toukokuun aikana Vihtilammin vedenkorkeus putosi ylärajalta minimitasolle, pysytellen likimäärin minimitasolla kesäkuukausien ajan. Loppukesän ja syksyn rankkasateet näkyivät nopeasti vedenpinnoissa, mutta vasta syksyisin sateiden runsastuttua myös Vihtilammin pinta lähti nousuun.

Talvella ja loppusyksyn ajan Vihtilammin pinnankorkeus olisi sallinut lisäveden johtamisen Sääksjärven suuntaan, mutta siihen ei ollut tarvetta. Vettä Vihtilammista ei ole juoksutettu vuoden 2024 aikana. Edellisen kerran vettä on juoksutettu vuoden 2023 syksyllä 6.-14.11.2023 yhteensä 6 700 m³.

Sääksjärvenssä ja Vihtilammissa vedenlaatu on luonnontilaisille vesistöille tunnusomaista, mutta valuma-alueensa takia Vihtilammin vedessä humuspitoisuus on Sääksjärveä korkeampi ja pitoisuus vaihtelee pienessä lammessa sää- ja valuntaolosuhteiden mukaan. Lampiveden ravinnepitoisuudet olivat noin puolitoistakertaiset Sääksjärveen verrattuna.

Esittelijä

Vesilaitoksen johtaja

Esitys

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunta merkitsee tiedoksi Vihtilammin säännöstelyn vaikutustarkkailun Vihtilammissa ja Sääksjärvessä vuosiyhteenvedon 2024.

Valmistelija

vesilaitoksen johtaja Kimmo Rintamäki, kimmo.rintamaki(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Jakelu